

Utdannings- og forskningskomiteen
Stortinget

Møllergata 12,
0179 Oslo,
post@kanvas.no
tlf: 22 40 58 40
www.kanvas.no
org. nr. 971 272 643

Oslo, 15.10.2020

Kutt i pensjonstilskuddet til private barnehager

Vi ønsker å komme med innspill angående kutt i pensjonstilskudd til private barnehager for å gi konkrete eksempler på hvordan foreslåtte endringer påvirker våre inntekter, hvordan resultatet vil gå fra et marginalt positivt resultat til et negativt resultat for stiftelsen, og vise at dette vil ramme kvaliteten i tilbudet til barna.

Om barnehagestiftelsen Kanvas

Kanvas er Norges største barnehagestiftelse med ideelle formål. Det finnes i dag 66 Kanvas-barnehager, og vi er 4200 barn og 1200 ansatte fordelt på 11 kommuner. Stiftelsen Kanvas har ingen eiere, ingen som kan hente ut utbytte, og alle våre midler går til å bedre barns oppvekstvilkår og utvikling av barnehagesektoren. Stiftelsen Kanvas' interne strukturelle kvalitetsnormer består blant annet av: én daglig leder i hver barnehage, 50% andel barnehagelærere, 20% andel fagarbeidere, PBL tariff (= KS tariff), like lønns- og arbeidsvilkår uavhengig av variasjon i kommunalt tilskudd, vikarer fyller bemanningsnormen ved sykefravær, veiledning og kompetanseutviklingsprogram for alle ansatte og godt vedlikeholdt fysisk læringsmiljø for barna. Vi har alt fra store og små barnehager i by og i bygd, og våre utfordringer med kutt i pensjonstilskuddet er nok representativt for mange andre private barnehager i Norge.

Om dagens tilskuddsordning

Tilskuddsordningen til private barnehager kan betraktes som upresis, fordi noen barnehager får for lite i tilskudd, noen får tilstrekkelig og noen får for mye. Situasjonen vår er at 4 av 10 Kanvas-barnehager har årlig et underskudd. Dette skyldes lave tilskuddsnivåer i mange kommuner; overdekning av barnehageplasser; høy husleie og lavt kapitaltilskudd; ansatte med lang ansiennitet; og smådriftsulempe for barnehager mindre enn tre avdelinger.

Stiftelsen Kanvas har vært positiv til å innføre en bedre regulering av private barnehager, som f.eks. innføringen av bemanningsnorm og pedagognorm. Vi mener det har vært behov for nye bestemmelser som forhindrer barnehagene i å ta ut verdier gjennom transaksjoner som ikke er direkte relevante for barnehagedriften. Samtidig må private barnehager ha en bærekraftig økonomi med tilstrekkelig overskudd til å sikre stabil og forutsigbar drift med mulighet til å gjøre nødvendige investeringer i barnehagen.

Med innføringen av bemannings- og pedagognormen har handlingsrommet til de private barnehagene blitt betydelig redusert. Vi er positive til at deler av den strukturelle kvaliteten i barnehagene nå er sikret, og at mulighet for å ta ut utbytte eller skape en uforholdsmessig høy profitt er betydelig redusert. Samtidig er vi nå svært bekymret for forslaget til kutt i pensjonstilskuddet.

Om forslag til kutt i pensjonstilskuddet

Hvis man ser på Kanvas' regnskap for 2018 og 2019 og budsjett for 2020, ser man at regjeringens forslag til kutt i pensjonstilskudd ville fått følgende konsekvenser:

	2018	2019	2020
Resultatgrad	1,8%	-4,8%	0,4%
Inntektsfall som følge av kutt i pensjonstilskudd	10,1 mill	10,8 mill	11,2 mill
Resultatgrad ved kutt i pensjonstilskudd	0,05%	-6,2%	-0,1%

Det vil føre til at 5 av 10 Kanvas-barnehager vil gå med underskudd. Vi vil gå fra lav margin til negativt resultat for hele stiftelsen Kanvas og det vil ramme kvaliteten i tilbudet til barna.

Stiftelsen Kanvas mener at det virker tilfeldig å plukke ut ett element av tilskuddsordningen og justere denne, uten å se på helheten. Pensjonstilskuddet er et kalkulatorisk beregningsgrunnlag på lik linje med kapitaltilskuddet, ikke en øremerking av midler. For vår del spiller det ingen rolle om det er for mye eller for lite i et delelement av tilskuddet så lenge det samlede tilskuddet er tilstrekkelig. I mange kommuner opplever vi for eksempel at bemannings- og pedagognormen er underfinansiert. Et kutt i pensjonstilskudd vil bidra til å gjøre situasjonen i slike kommuner enda verre.

Kanvas mener at budsjettforslaget om kutt i pensjonstilskudd til private barnehager og konsekvensene for den enkelte barnehage i den enkelte kommune ikke er godt nok utredet. I tillegg undrer vi oss over hvordan kunnskapsministeren kan fastslå at svekket inntekt til arbeidsgiver ikke vil påvirke pensjonen til de ansatte. Dagens pensjonsavtale har lagt til grunn dagens pensjonstilskudd. Vi kan heller ikke se at det foreligger en konkret plan for hvordan inntektsreduksjonen kan dekkes inn dersom barnehagen ikke er en enkeltstående barnehage. Som Norges største barnehagestiftelse opplever vi det som underlig å bli pålagt stordriftsulemper, og vi frykter at forslaget bidrar til å redusere ideell vekst i barnegagesektoren. Slik vi ser det, er forslaget et brudd på Utredningsinstruksen for statlige tiltak, fordi virkningene av det aktuelle tiltaket ikke er godt nok utredet.

Avslutningsvis har vi tre forslag som bidrar til økt kvalitet for barna fremfor kutt i tilskudd:

- Ikke gjennomfør kutt i pensjonstilskuddet til private barnehager uten å se på hele tilskuddsordningen.
- Still krav til en høyere kvalitet i barnehagene med innføring av en pedagognorm på 50% andel barnehagelærere.
- Fjern den misvisende ordningen med at tilskudd til private barnehager er inndelt i ulike deler.

Har dere spørsmål eller kommentarer, ta gjerne kontakt med daglig leder i stiftelsen Kanvas, Robert Ullmann, på e-post ru@kanvas.no eller telefon 90858207.